

**UCHWAŁA NR LXXVII/782/24
RADY MIEJSKIEJ WAŁBRZYCHA**

z dnia 30 stycznia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób
doznających przemocy domowej dla miasta Wałbrzycha na lata 2024-2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), art. 12 pkt 11 i art. 92 ust.1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526 z późn. zm.) art 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. Z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.)

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Miasta Wałbrzycha na lata 2024 - 2025, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Wałbrzycha.

§ 3. Traci moc Uchwała nr XXIX/307/20 z dnia 22 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla miasta Wałbrzycha na lata 2021-2025.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej Wałbrzycha

Maria Anna Romańska

WAŁBRZYCH

**Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy Domowej oraz Ochrony
Osób Doznających Przemocy
Domowej dla Miasta Wałbrzycha
na lata 2024 - 2025**

Wałbrzych, styczeń 2024 r.

Wstęp

Przemoc w realiach obecnego świata jest dysfunkcją o niezwykle złożonym charakterze i wymagającą kompleksowego podejścia zarówno w prewencji / profilaktyce jak i w obszarze pracy na już istniejących przypadkach. Jest to też dysfunkcja niestety bardzo rozpowszechniona

Na złożoność zjawiska przemocy domowej składa się przede wszystkim jego społeczny odbiór – ogromna ilość szkodliwych przekonań funkcjonujących od dłuższego czasu w zbiorowym myśleniu. Mowa tu o mitach i stereotypach takich jak: „przemoc domowa to prywatna sprawa domowników”, „brudy pierze się we własnym domu” (podczas gdy żadne przestępstwo nie jest sprawą prywatną), „trzeba nieść swój krzyż” (nikt nie jest i nie powinien być odgórnie skazany na doświadczanie przemocy), „rodzina musi być pełna” (wspólne życie obojga rodziców nie jest automatycznie gwarantem zdrowego wychowania i życia rodzinnego). Te i wiele innych szkodliwych przekonań kształtują u osoby doświadczającej przemocy poczucie braku perspektyw na poprawę sytuacji oraz dążą do społecznego napiętnowania/dyskryminacji osoby, która podejmuje działania ku poprawie istniejącego stanu rzeczy. Są to niestety stereotypy dość powszechne w zbiorowej świadomości i to ich zmiana powinna stanowić podstawę skutecznych i kompleksowych działań profilaktycznych. Ponadto, w obszarze edukacji za pomocą odpowiednio zaprojektowanej profilaktyki należy zawrzeć dokładne informacje o specyfice samego zjawiska przemocy domowej i jej wyznaczników. Jest to niezmiernie ważne ponieważ spośród pięciu rozróżnianych typów przemocy domowej nie każdy jest na pierwszy rzut oka identyfikowany jako przemoc (choćby wiele form przemocy ekonomicznej czy psychicznej). W działaniach profilaktycznych, oprócz uwrażliwienia na same zjawisko oraz kształtowanie postawy braku zgody na przemoc, ważnym jest by zwrócić uwagę również na propagowanie możliwych form wsparcia i pomocy, zarówno osobom doświadczającym tej szkodliwej dysfunkcji jak i osobom stosującym przemoc (w formie grup pomocowych, oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, terapii oraz schronienia dla ofiar przemocy lub konsultacji indywidualnej ze specjalistami). Osoby doświadczające przemocy domowej często posiadają silnie ugruntowane przekonanie o samotności w obliczu doświadczanego problemu i jednym z głównych działań odpowiednio przemyślanych działań profilaktycznych jest obalenie tak szkodliwego sposobu myślenia.

Oprócz działań profilaktycznych nastawionych na korekcję szkodliwych przekonań, strategia walki z przemocą obejmuje w takim samym stopniu pracę zarówno z osobami już jej doświadczającymi przemocy (grupy wsparcia, poradnictwo specjalistyczne) oraz stosującymi przemoc (grupy korekcyjne, poradnictwo psychologiczne zorientowane na zmianę wadliwych schematów działania).

Warto nadmienić, że pomimo położenia dużego nacisku w działaniach profilaktycznych i późniejszych specjalistycznych na pracę ze zjawiskiem przemocy domowej należy również pamiętać o innych rodzajach szkodliwych oddziaływań, takich jak cyberprzemoc czy formy nadużyć wobec seniorów. Dysfunkcje te wymagają często podjęcia innych kroków niż kroki proceduralne wobec przemocy domowej i warto aby ludzie na nie narażeni znali formy pomocy, po którą mogą sięgnąć w sytuacji ich doświadczania lub bycia ich świadkiem w swoim otoczeniu.

Program zakłada podejmowanie działań chroniących ofiary przemocy, skierowanych do sprawców przemocy oraz działań edukacyjnych skierowanych do społeczeństwa i służb świadczących fachową pomoc i wsparcie.

Opracowanie Programu poprzedzone zostało diagnozą zjawiska przemocy na terenie Miasta Wałbrzycha. Działania obejmują lata 2024 - 2025. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. Z 2021 r. poz.1249 z późn. zm.),
- Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, z późn.zm),
- Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r, poz. 2151 t.j.),
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani dla Miasta Wałbrzycha na 2022 – 2025 r.

Program jest spójny z:

- Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030,
- Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Wałbrzycha na lata 2021 – 2025.

Adresaci Programu

Program adresowany jest do:

- rodzin dotkniętych przemocą, w tym:
 - osób doświadczających przemocy,
 - osób stosujących przemoc,
 - świadków przemocy;
- rodzin zagrożonych przemocą domową;
- rodzin niewydolnych wychowawczo i niezaradnych życiowo;
- dzieci i młodzieży zagrożonej przemocą i niedostosowaniem społecznym;
- osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i niedostosowanych społecznie;
- instytucji, kościołów i organizacji pozarządowych działających na rzecz dzieci i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

I. Charakterystyka zjawiska przemocy.

Mówiąc o zjawisku przemocy oraz o sposobach jej przeciwdziałania, a także pomocy osobom dotkniętym przemocą domową i osobom stosującym przemoc domową, należy zdefiniować najważniejsze pojęcia związanych z tym zagadnieniem. Definicja najczęściej stosowana określa przemoc domową jako: działanie lub zaniechanie dokonywane w ramach rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym, z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi siły lub władzy, godzące w ich prawa lub dobra osobiste.

Przemoc domowa w świetle ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, to: jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc domowa charakteryzuje się specyficznymi cechami jak intencjonalność, nierównowaga sił wynikająca z działania człowieka, naruszanie praw i dóbr osobistych powodując cierpienie i ból.

Rodzaje i formy przemocy domowej:

- przemoc fizyczna - wszelkie działania polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej;
- przemoc psychiczna - umyślne działania wykorzystujące nie siłę fizyczną, lecz mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie pozytywnego obrazu własnej osoby u ofiary, obniżenie u niej poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych;
- przemoc seksualna - wymuszanie niechcianych przez ofiarę zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy;
- przemoc ekonomiczna - działania prowadzące do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy;
- zaniedbanie- ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych, emocjonalnych osób najbliższych.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka: kształtuje osobowość, system wartości, i sposób życia. Niebagatelną rolę w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny mają relacje pomiędzy rodzicami, które powinny być oparte na miłości, wzajemnym szacunku i zrozumieniu. Jeśli występują zaburzenia w tej sferze, role wewnątrzrodzinne także ulegają zaburzeniu, w konsekwencji następuje stopniowa dezorganizacja życia rodzinnego.

Przemoc domowa może być zatem skutkiem i przyczyną wielu dysfunkcji. Jest także kluczowym zagrożeniem dla rodziny. Doznawana przemoc rodzi konsekwencje szkodliwe, ujawniające się w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Działa dysfunkcyjnie na wszystkie sfery życia rodziny.

II. Diagnoza problemów społecznych na terenie miasta Wałbrzycha – metodologia badań.

Diagnoza problemów społecznych, na zlecenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu, została zlecona firmie zewnętrznej, wyłonionej w trybie zapytania ofertowego z 2019 roku i dotyczyła ukazania skali różnych problemów, głównie w zakresie przemocy i uzależnień.

Według w/w diagnozy aż 31% respondentów udzieliło odpowiedzi „tak” na pytanie „Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu kto doświadcza przemocy domowej?”; jest to niemal 1/3 wszystkich badanych losowo osób, a z pewnością można do tego dodać pewną część spośród jeszcze 19%, które na to pytanie odpowiedziało „nie wiem”, w wielu przypadkach prawdopodobnie nie będąc pewnym czy obserwowane zachowania spełniają przesłanki przemocy czy też nie.

W badaniu ankietowym na terenie Wałbrzycha w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych wzięło udział 1008 uczniów, gdzie 52% próby stanowiły dziewczynki, 48% chłopcy. Najliczniejszą próbę badawczą stanowili uczniowie z VIII klasy szkoły podstawowej - 38%. Pozostałą część próby stanowili uczniowie z VI klasy szkoły podstawowej oraz z III klasy szkoły ponadpodstawowej. Większość badanych uczniów była między 11 a 13 rokiem życia - 41%. 14-16 lat miało 31% badanych. Najmniej liczą próbę stanowili respondenci mający 17 lat i więcej - 15%.

Badania ankietowe dotyczyły spostrzegania zjawiska przemocy przez uczniów ze szkół w Wałbrzychu. **Badanie określiło wiedzę uczniów na temat przemocy oraz doświadczenie w tym zakresie.**

Ankietowani za przemoc w pierwszej kolejności uznali:

- Bicie – 83%, grożenie, straszenie - 79%, zmuszanie do oddawania pieniędzy – 60%, całowanie, dotykanie wbrew woli – 59%, spoliczkowanie – 57%, kradzież pieniędzy lub innej wartości – 54% i zmuszanie do oglądania pornografii – 52%. W dalszej kolejności respondenci za akt przemocy uznali: podszywanie się w Internecie – 37%, krytykowanie wyglądu – 31%, okazywanie braku szacunku – 27%, nie opiekowanie się kimś, kto tej opieki wymaga – 21%. 12% ankietowanych nie wie jakie sytuacje mogą świadczyć o przemocy;

- Aż 40% uczniów doświadczyło przemocy. Większość – 60% nie ma takich doświadczeń;
- Większość uczniów doświadczających przemocy odpowiedziało, że to koledzy/koleżanki ze szkoły byli jej sprawcami - 54%. Następnie wskazali na znajomych - 28%, inne osoby - 22%, brata – 11%, ojca – 9% i siostrę – 9%. 6% podało, że sprawcą aktu przemocy była matka;
- Częstym zjawiskiem jest, że osoba stosująca przemoc znajduje się pod wpływem substancji psychoaktywnych. 7% ankietowanych odpowiedziało, że sprawca w momencie stosowania aktu przemocy był pod wpływem alkoholu, zaś 2% wskazało na narkotyki, 1% na dopalacze. Zdecydowana większość ankietowanych - 61% twierdzi, iż sprawca przemocy nie był odurzony środkami psychoaktywnymi, natomiast 6% nie ma wiedzy na ten temat;
- Aż 43% badanych przyznało, że w szkole występuje problem przemocy. Przeciwnego zdania jest 20% respondentów, natomiast 37% nie ma informacji na ten temat;
- 28% respondentów stosowała zachowania przemocowe wobec innych osób. Większość – 72% nie ma takich doświadczeń;
- Osoby dopuszczające się przemocy stosowały ją w głównej mierze wobec rówieśników - 69%. W stosunku do rodzeństwa przemoc zastosowało 13% badanych, zaś do rodziców – 2%;
- 11% uczniów zna kogoś kto doświadcza przemocy w swoim domu. 28% nie ma wiedzy na ten temat, a 61% badanych nie zna nikogo, kto mógłby doświadczać przemocy domowej;
- Zdecydowana większość badanych – 62% jest zadani, że nie można usprawiedliwić stosowania przemocy. Przeciwnego zdania jest 17% uczniów, a 21% deklaruje brak wiedzy na ten temat;

W kolejnym bloku tematycznym została poruszona kwestia korzystania z komputera i Internetu przez dzieci i młodzież.

- 31% uczniów podaje, że nie gra w gry komputerowe, 20% na tą czynność w ciągu dnia poświęca do 1 godziny, 28% przeznaczą 1-3 godziny, 10% od 3 do 6 godzin, a kolejne 10% respondentów gra w gry komputerowe ponad 6 godzin dziennie;
- Uczniowie najczęściej na korzystanie z komputera i Internetu poświęcają 1-3 godziny dziennie - 34%. 24% deklaruje, że zdarza się im spędzać przed ekranem komputera od 3 do 6 godzin, 22% - więcej niż 6 godzin, 16% - około godziny. 3% uczniów podaje, że nie korzysta z komputera i Internetu;

- Badani najczęściej z komputera i Internetu korzystają w domu – 92%. W dalszej kolejności wskazali na szkołę – 3% i znajomych. 4% uczniów podało inne, bliżej nie określone miejsca, gdzie korzystają z komputera i Internetu;
- Badani uczniowie najczęściej korzystają z komputera, aby słuchać muzyki - 77%, oglądać filmy – 75%, kontaktować się ze znajomymi – 73%, do nauki – 62% oraz do grania w gry online – 59%. W dalszej kolejności wskazali na robienie zakupów online - 36%, poznawanie nowych ludzi - 20% oraz prowadzenie bloga lub własnej strony - 9%;
- Na komputerach 8% badanych jest zainstalowana tzw. „blokada rodzicielska”, natomiast 20% respondentów nie wie, czy ten program jest na ich urządzeniach. Zdecydowana większość ankietowanych – 72% twierdzi, że na ich komputerach nie jest zainstalowana „blokada rodzicielska”;
- Uczniowie zostali poproszeni również o odpowiedź na pytanie, czy zdarzyło im się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera lub Internetu. Odpowiedzi twierdzącej udzieliło, aż 28% badanych uczniów;
- Niepokojący jest fakt, że 20% uczniów podało osobie poznanej w Internecie swoje dane osobowe. Większość – 80% twierdzi, iż nie udostępnia swoich personaliów osobom przypadkowo poznanym w sieci;
- W opinii 77% ankietowanych cyberprzemoc to publikowanie obraźliwych treści na czyichś temat, 66% wskazało na agresję elektroniczną, a 63% na naruszenie czyjejs prywatności. W dalszej kolejności uczniowie wskazali na przewiska w stronę innych – 49%. Naśmiewanie się z kogoś – 49%. 13% uczniów nie wie czym jest zjawisko cyberprzemocy;
- 64% badanych uważa, że do cyberprzemocy przyczynia się chęć zemsty, poczucie anonimowości w Internecie – 61% oraz łatwość dostępu do Internetu i portali społecznościowych – 42%. 39% ankietowanych twierdzi, że do cyberprzemocy przyczynia się chęć dotarcia do dużej liczby odbiorców, 25% wskazało na brak konsekwencji, a 20% nie ma wiedzy na ten temat;
- Niepokojące jest, że 21% uczniów doświadczyło cyberprzemocy. Świadczy to o tym, że doświadczanie zachowań przemocowych w sieci nie jest obce respondentom. Większość – 79% nie ma takich doświadczeń, a 21% uczniów nie potrafiło jednoznacznie tego określić;
- 8% badanych uczniów przyznało się, że stosowało zachowania przemocowe w Internecie. Większość – 92% twierdzi, że nie ma takich doświadczeń;

W badaniu diagnozującym problemy społeczne na terenie miasta Wałbrzycha oprócz uczniów i mieszkańców ankietowani byli również rodzice uczniów.

Wśród grupy rodziców:

- większość stanowiły kobiety – 63%, a 37% próby stanowili mężczyźni. Większość badanych – 56% mieściło się w przedziale wiekowym między 36 a 45 rokiem życia. 24% miało 26-35 lat, 16% 46-55 lat, a 3% ankietowanych miało 56-65 lat. Mniej niż 25 lat miał 1% badanych rodziców. Jak wynika z analizy danych, 40% badanych rodziców posiada wykształcenie wyższe, 39% średnie lub pomaturalne, a 19% zawodowe. 2% ankietowanych posiada wykształcenie podstawowe.

Rodzice poproszeni o udzielenie odpowiedzi z zakresie wiedzy na temat przemocy i doświadczenia w tym zakresie udzielili następujących odpowiedzi:

- 10% ankietowanych jest zdania, że ich dzieci doświadczyły przemocy w domu, 17% nie ma wiedzy na ten temat. 73% zaprzecza, że ich dziecko doświadcza przemocy domowej;
- 19% badanych rodziców potwierdza, że ich dziecko doznało przemocy w szkole, zaś 30% nie ma wiedzy na ten temat. 51% ankietowanych jest zdania, że ich dziecko nie doznało przemocy w szkole;
- 81% rodziców nie jest pewnych, czy znają dane instytucji pomocowych, ale wiedzą jak znaleźć informacje w razie problemów;

W badaniu dorosłych mieszkańców miasta Wałbrzycha poza rodzicami uczniów, wzięło udział 500 respondentów.

Ankietowanym zadano pytania z zakresu przeciwdziałania przemocy, korzystania z komputera i Internetu.

Najliczniejszą część badanej społeczności stanowiły osoby między 36 a 45 rokiem życia - 30%. Ankietowani w wieku 26-35 lat tworzyli grupę 23% badanych, natomiast respondentów między 46 a 55 rokiem życia było 16%. 12% badanej populacji miało mniej niż 25 lat, a 13% było między 56 a 65 rokiem życia. Więcej niż 65 lat miało 5% ankietowanych mieszkańców. Spośród badanych 39% posiada wykształcenie średnie lub pomaturalne. Z deklaracji 27% respondentów wynika, że zdobyło wykształcenie wyższe, 25% - zawodowe, a 9% - podstawowe.

Badanie miało celu nie tylko oszacowanie liczby rodzin zagrożonych przemocą domową, ale także sprawdzenie czy mieszkańcy wiedzą, czym jest przemoc i jakie zachowania klasyfikuje się jako zachowania przemocowe.

W głównej mierze badani za zachowania przemocowe uważają:

- bicie – 80%, grożenie, straszenie – 72%, spoliczkowanie – 63%, całowanie, dotykani wbrew woli – 61%, zmuszanie do oddawania pieniędzy – 58%, kradzież pieniędzy

lub innej własności – 57% oraz zmuszanie do oglądania pornografii – 54%. W dalszej kolejności badani wskazali na: krytykowanie wyglądu – 48%, okazywanie braku szacunku – 44%, podszywanie się w Internecie – 43% oraz nie opiekowanie się kimś, kto wymaga opieki – 41%. 4% ankietowanych nie wie jakie sytuacje świadczą o przemocy.

- Warto zwrócić uwagę, że 31% badanych zna osobę w swoim otoczeniu doświadczającą przemocy w domu. 51% ankietowanych nie zna takich osób, natomiast 19% nie posiada wiedzy na ten temat;
- Większość badanych twierdzi, że problem przemocy związany jest z nadużywaniem alkoholu - 95%. 46% ankietowanych stosowanie przemocy wiąże z zażywaniem narkotyków, 39% z zażywaniem dopalaczy, 24% z zażywaniem leków, 22% z chorobami, a 21% z wykluczeniem społecznym;
- 22% ankietowanych przyznało się, że zdarzyło im się doświadczyć przemocy, natomiast większość - 78% nie ma takich doświadczeń;
Osoby które doświadczyły przemocy wskazały na:
- przemoc psychiczną - 74%. 62% badanych doświadczyło przemocy fizycznej, 8% - zaniedbania, 7% przemocy seksualnej, a 4% przemocy ekonomicznej;
Osoby które doznały przemocy za sprawcę najczęściej wskazywały:
- partner/partnerka - 39%, na inne osoby wskazało- 30%, tatę - 27%, mamę – 20%, dziadków – 7%, brata - 4%, siostrę – 3% i dziecko – 2%;
- 16% z nich doznało przemocy w swoim domu. Większość – 84% nie ma takich doświadczeń;
- 11% respondentów dopuściło się zachowań przemocowych w stosunku do innych osób. Większość - 89% nie ma takich doświadczeń;
Osoby które dopuściły się zachowań przemocowych, twierdzą, że:
- stosowały przemoc fizyczną - 70%, jak również psychiczną - 54%. Przemocy seksualnej dopuściło się 2% badanych;
- 31% sprawców przemocy dopuściło się jej w stosunku do partnera/partnerki, natomiast 28% w stosunku do innych osób. 24% ankietowanych wskazało na dzieci, 15% na rodzeństwo, 9% na rodziców, a 2% na dziadków;
- zdecydowana większość sprawców przemocy - 70% deklaruje, że w momencie jej dokonywania nie znajdowało się pod wpływem substancji odurzających. 30% z nich wskazało na alkohol, 5% na narkotyki, a 2% na inne substancje;
- 6% badanej społeczności twierdzi, że stosowanie przemocy można usprawiedliwić, natomiast 76% jest zdania, iż nie ma wytłumaczenia dla zachowań przemocowych.
- 18% ankietowanych nie wypowiedziało się jednoznacznie na ten temat;

Zdecydowana większość badanych - 81% uważa, że stosowanie kar fizycznych w stosunku do dziecka nie jest dobrą metodą wychowawczą, co potwierdzają liczne badania naukowe, które wskazują, że skutkiem tego jest obniżenie więzi emocjonalnej między dzieckiem a rodzicem. 4% popiera praktykowanie karania fizycznego dzieci, zaś 14% nie ma zdania na ten temat;

W opinii 68% badanych, cyberprzemoc - to publikowanie obraźliwych treści na czyjś temat. 60% ankietowanych wskazało na naruszenie czyjejś prywatności. W dalszej kolejności respondenci jako przejaw cyberprzemocy wskazali na agresję elektroniczną – 55%, naśmiewanie się z kogoś – 55% oraz przezwiska w stronę innych osób – 51%;

W opinii 61% badanych do cyberprzemocy przyczynia się poczucie anonimowości w Internecie. W dalszej kolejności ankietowani wskazali na chęć zemsty – 53%, łatwość dostępu do Internetu i portali społecznościowych – 48%, chęć dotarcia do dużej liczby odbiorców/zdobycie popularności – 48% oraz brak konsekwencji- 46%. 9% respondentów nie wie co może się przyczyniać do powstawania cyberprzemocy;

- 7% z nich doświadczyło cyberprzemocy. Większość ankietowanych – 93% nie na takich doświadczeń;
- 1% badanych przyznało się do stosowania zachowań przemocowych w sieci, natomiast pozostali ankietowani nie mają takich doświadczeń;

III. Wnioski i rekomendacje.

Problem przemocy w mieście przybiera duże rozmiary. Należy zwrócić uwagę na to, że jest grupa mieszkańców, która nie zdaje sobie sprawy z negatywnych konsekwencji stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci. Aż 40% uczniów przyznaje, że doświadczyło przemocy. Szczególnie dostrzegalnym jej rodzajem jest przemoc rówieśnicza, bowiem większość uczniów doznało przemocy ze strony kolegów ze szkoły i 43% uważa, że w ich szkole występuje przemoc. Jak wynika z analizy materiału badawczego, problem przemocy domowej jest mniejszy niż przemocy rówieśniczej, jednak również dostrzegalny i wymagający podjęcia działań profilaktycznych. Warto również pochylić się nad zjawiskiem cyberprzemocy i poszerzyć wiedzę uczniów zarówno na temat istoty tego problemu, jak i konsekwencji jej stosowania dla ofiary i sprawcy.

Zaleca się:

- Prowadzenie zajęć, mających na celu poszerzenie wiedzy z zakresu problematyki przemocy. Zakres kierowanej do uczniów informacji, oprócz konsekwencji stosowania przemocy, powinien zawierać również treści na temat szerokiego spektrum rodzajów przemocy. Zaleca się stosowanie różnych technik i metod, które będą w atrakcyjny

i aktywny sposób przekazywały informację. Skuteczne w tym przypadku mogą być metody takie jak: psychodrama (odgrywanie scenek na temat zachowań przemocowych, które pomogą wczuć się w doświadczenia osób będących ofiarą agresji); "burza mózgów" (stworzenie listy wszystkich zachowań będących aktem przemocy); praca w grupach (znalezienie wspólnych pomysłów rozwiązań problemu przemocy);

- Przekazywanie uczniom wiedzy, na temat możliwych form pomocy w przypadku doświadczania przez nich przemocy zarówno w szkole jak i w domu, a także w jaki sposób mogą reagować, jeśli będą świadkiem agresji;
- Wprowadzenie na terenie szkoły, jasnych zasad zachowania i konsekwencji ich nieprzestrzegania, a także rozpowszechnianie tych reguł przez nauczycieli, pracowników szkoły, poprzez informowanie i umieszczenie plakatów w niektórych miejscach budynku szkoły.
- Prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych w klasach takich jak: doskonalenie umiejętności radzenia sobie ze stresem, wzmacnianie poczucia własnej wartości, rozwijanie umiejętności asertywnego zachowania się;
- Skuteczne mogą okazać się również spotkania z policją mające na celu uświadomienie dzieci i młodzieży o tym, jakie zachowania są aktem przemocy i jakie niosą za sobą konsekwencje (ważne, aby funkcjonariusze byli przeszkoleni w zakresie prowadzenia zajęć profilaktycznych);
- Zajęcia i warsztaty integracyjne w klasach. Mają one na celu wzmacnianie więzi pomiędzy rówieśnikami i wpływanie na pozytywny klimat szkoły, który jest ważnym czynnikiem chroniącym przed podejmowaniem zachowań ryzykownych;
- Prowadzenie szkoleń dla nauczycieli, które będą rozwijały u nich kompetencje kierowania klasą oraz umiejętności właściwego reagowania na niekorzystne zachowania uczniów, wzmacniania pożądanых zachowań i formułowania oczekiwań wobec uczniów;
- Przeprowadzenie z uczniami warsztatów, podczas których poszerzą oni wiedzę na temat zjawiska cyberprzemocy i rozległych negatywnych konsekwencji jej stosowania. Zaleca się także, uświadomienie uczniom gdzie mogą uzyskać pomoc w przypadku bycia ofiarą lub świadkiem tego typu przemocy;
- Prowadzenie z uczniami warsztatów, podczas których poszerzą oni wiedzę na temat zjawiska cyberprzemocy i rozległych negatywnych konsekwencji jej stosowania. Zaleca się także, uświadomienie uczniom gdzie mogą uzyskać pomoc w przypadku bycia ofiarą lub świadkiem tego typu przemocy.

- Prowadzenie warsztatów poruszających problematykę użytkowania oraz wykorzystywania współczesnych mediów. Warsztat powinien uczyć dzieci jak bezpiecznie poruszać się po świecie cyberprzestrzeni. Podczas zajęć tych uczniowie zdobywają takie umiejętności jak zdolność bezpiecznego poruszania się w świecie massmediów, kontroli czasu spędzanego w Internecie, przed telewizorem czy grami komputerowymi, zdolność krytycznej oceny prezentowanych przez media wartości i postaw oraz reagowania w sytuacji zagrożenia;
- Przeprowadzenie zajęć dla uczniów mających na celu zwrócenie uwagi na problem uzależnienia od komputera i Internetu. Pomocne przy realizacji takich zajęć może być rozpowszechnienie ulotek informujących o takim problemie. Dzięki ulotce, która znajduje się poniżej, odbiorcy mają możliwość zbadania indywidualnego ryzyka uzależnienia, poprzez wypełnienie prostego kwestionariusza. Przekaz podsumowuje sposoby racjonalnego wykorzystywania multimediiów w życiu codziennym oraz wyjaśnia istotę nadużywania. Wskazuje również ogólnodostępne źródła poszukiwania pomocy i wsparcia;
- Upowszechnienie informacji o miejscach w lokalnej społeczności, w których świadczona jest pomoc medyczna, psychologiczna, prawna, socjalna oraz zawodowa osobom dotkniętym przemocą, za pomocą ulotek, plakatów, broszur i stron internetowych;
- Zorganizowanie dla mieszkańców warsztatów, których celem będzie zapobieganie i przeciwdziałanie przemocy domowej, poprzez ukazanie sposobów komunikowania się z osobą stosującą przemoc, naukę asertywnych form radzenia sobie z osobą agresywną oraz poprzez wskazanie innych możliwości, które mogą pomóc ofiarom przemocy. Zaleca się również, aby podczas warsztatów mieszkańcy uczeni byli w jaki sposób reagować, jeśli znają osobę doświadczającą przemocy;
- Nawiązanie współpracy z przedstawicielami służb realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy i wymiaru sprawiedliwości, która ma na celu kierowanie osób stosujących przemoc domową do uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych oraz oddziaływaniach zmierzających do zniwelowania problemu. Pomocne może być przeprowadzenie interdyscyplinarnych spotkań, konferencji lub szkoleń, na których obecni będą przedstawiciele wszystkich służb;
- Ważne w zapobieganiu problemom przemocy jest również podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli instytucji realizujących działania zapobiegawcze tego typu problemom;

- Warto tworzyć, wspierać i finansować miejsca pomocy dorosłym i dzieciom oferujących kompleksową pomoc: psychologiczną, terapeutyczną, socjoterapeutyczną, socjalną w przypadku doświadczenia przemocy domowej (np. punkty konsultacyjne);
- Zwiększenie świadomości rodziców na temat negatywnych konsekwencji stosowania agresji w procesie wychowania, przy jednoczesnej edukacji w zakresie innych skutecznych i bezpiecznych dla rozwoju dziecka metod wychowawczych, poprzez warsztaty i zajęcia organizowane dla rodziców oraz przy wykorzystaniu strategii informacyjnej, zarówno w środkach masowego przekazu, jak i w społeczności lokalnej;
- Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych, które będą obalać mity i stereotypy na temat przemocy domowej a także będą opisywać mechanizmy przemocy domowej i uświadamiać ich społeczną szkodliwość.

IV. Zasoby lokalne w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Kilińskiego 1
 - ✓ Dział Profilaktyki znajdującym się w Centrum Aktywności Lokalnej ul. Mickiewicza 26,
 - ✓ Ośrodek Interwencji Kryzysowej ul. Ogrodowa 2a,
 - ✓ Dział Wspierania Rodziny,
 - ✓ Zespoły Pracy Socjalnej,
 - ✓ Zespół Placówek Wsparcia Dziennego,
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia w Wałbrzychu ul. Ogrodowa 2a
- Komenda Miejska Policji ul. Mazowiecka 2 w tym:
 - ✓ Komisariat I Policji ul. Łączyńskiego 34
 - ✓ Komisariat II Policji ul. Psie Pole
- Straż Miejska ul. Rynek 23
- Prokuratura Rejonowa Pl. Magistracki 7
- Sąd Rejonowy ul. Słowackiego 10
- Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej:
- Placówki ochrony zdrowia;
 - ✓ przychodnie zdrowia
 - ✓ szpitale
- Placówki oświatowo – wychowawcze:
 - ✓ Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna ul. Matejki 7
 - ✓ Szkoły
- Zespół Interdyscyplinarny ul. Kilińskiego 1

- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ul. Kilińskiego 1
- Inne podmioty takie jak np. kościoły, organizacje pozarządowe itp.

Przemoc domową należy rozpatrywać z wielu perspektyw w szczególności psychologicznej, prawnej, ekonomicznej, społecznej i moralnej. Z tego względu przeciwdziałanie przemocy domowej wymaga wieloaspektowego podejścia, a przede wszystkim systemowego, z zaangażowaniem wszystkich podmiotów zajmujących się bezpośrednio czy też pośrednio tym problemem. Pojedyncza instytucja nie jest sama w stanie skutecznie rozwiązywać problemu przemocy domowej. Nieodzowna jest interdyscyplinarność pracy w tym zakresie poprzez ścisłą współpracę, łączenie działań, przepływ informacji, określenie wspólnego celu oraz przewidywanie efektów. Interdyscyplinarność jest podstawą skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

V. Cele Programu.

Cel nadrzędny Programu:

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie Wałbrzycha poprzez prowadzenie działań mających na celu udzielenie specjalistycznej pomocy zwłaszcza w zakresie ochrony osób doświadczających przemocy jak również stosujących przemoc oraz prowadzenia działań profilaktycznych podnoszących świadomość społeczną w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej.

Cele szczegółowe:					
1. Zapobieganie przemocy domowej					
Lp.	Cel operacyjny	Sposób realizacji i realizatorzy	Adresaci	Czas realizacja	Wskaźniki
1	Podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy i szkód związanych z przemocą;	Kampania „Biała Wstążka” Happening, który ma na celu okazanie sprzeciwu zachowaniom przemocowym. Rozdawanie mieszkańcom Wałbrzycha bransoletek z hasłami antyprzemocowymi, przypinek, ulotek informujących o negatywnych skutkach przemocy. Realizator: MOPS – DP	Mieszkańcy Wałbrzycha	Cyklicznie, raz w roku	Liczba osób, do których dotarła kampania, liczba ulotek, liczba rozdanych bransoletek, przypinek liczba osób uczestniczących w kampanii.

		<p>„Kampania Ławkowa” – akcja polegająca na tworzeniu haseł antyprzemocowych, informacyjnych edukacyjnych przez uczniów szkół i rozwieszanie ich na ławkach w parkach, skwerach, placach i przystankach autobusowych. Hasła będą zalaminowane i przywiązywane białą wstążką do ławek.</p> <p>Realizator: MOPS – DP</p>	Mieszkańcy Wałbrzycha .	Cyklicznie dwa razy w roku	Liczba wydrukowanych haseł umieszczonych na ławkach.
		<p>Kampania Widzę, Słyszę, Reaguje - prowadzenie warsztatów edukacyjno – informacyjnych z zakresu mądrego i odpowiedzialnego reagowania na sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu. Podczas prowadzenia kampanii rozdawane są materiały promocyjne związane z kampanią.</p> <p>Realizator: MOPS – DP</p>	Mieszkańcy Wałbrzycha .	całorocznie	Liczba spotkań edukacyjnych liczba odbiorców, liczba materiałów, liczba citylightów.
2	Promowanie zachowań społecznych wolnych od przemocy	<p>Warsztaty z przeciwdziałania agresji i przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy, poszerzania świadomości dzieci i młodzieży odnośnie zachowań agresywnych i konfliktowych, zajęcia z poczucia własnej wartości i asertywności.</p> <p>Realizator: MOPS – DP</p>	Uczniowie szkół podstawowych i średnich.	Cyklicznie w trakcie trwania roku szkolnego.	Liczba szkół, liczba uczniów biorących udział w warsztatach.
		<p>Program edukacyjny „ Głupia zabawa czy poważna sprawa” profilaktyka rówieśniczej przemocy seksualnej.</p> <p>Realizator: MOPS – DP</p>	Dzieci w uczniowie szkół podstawowych i średnich.	Cyklicznie, w trakcie trwania roku szkolnego.	Liczba szkół, liczba dzieci biorących udział w programie.
3	Wzmacnianie opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą	<p>Warsztaty edukacyjno – informacyjne z zakresu komunikacji, zapobiegania agresji i podnoszące kompetencje wychowawcze.</p> <p>Realizator: MOPS – DP</p>	Rodzice.	Cyklicznie przez cały rok wg ustalonego harmonogramu	Liczba spotkań, liczba rodziców uczestniczących w grupie.

		Warsztaty „Grupa dla rodziców” Realizator: MOPS – DP, DWR	Rodzice z problemami opiekuńczo wychowawczymi	Cyklicznie wg ustalonego harmonogramu	Liczba rodziców uczestniczących w spotkaniu w szkole.
		Pogadanki z rodzicami w trakcie „wywiadówek” w szkołach z zakresu profilaktyki przemocy domowej, przemocy seksualnej i cyberprzemocy. Realizator: MOPS – DP	Rodzice dzieci w wieku szkolnym.	razy w roku.	Liczba rodziców uczestniczących w spotkaniu w szkole.
4	Podnoszenie poziomu wiedzy kadr zajmujących się problemem przemocy	Szkolenie z zakresu procedury Niebieskiej Karty, pierwszego kontaktu z osobą doświadczającą przemocy. Realizator: MOPS – DP	Pracownicy socjalni, asystenci rodziny, pedagodzy szkolni, policja.	Cyklicznie raz w roku.	Liczba szkoleń liczba osób biorących udział w szkoleniu.
		Szkolenie z przeciwdziałania agresji, przemocy w szkole, przemocy domowej, profilaktyki samobójstw, profilaktyki molestowania seksualnego. Realizator: MOPS - DP	Kadra pedagogicz na szkół.	Cyklicznie w trakcie trwania roku szkolnego.	Liczba szkół, liczba osób biorących udział w szkoleniu.

2. Zwiększanie skuteczności pomocy i ochrony ofiar przemocy domowej.

	Cel operacyjny	Sposób realizacji i realizatorzy	Odbiorcy	Czas Realizacja	Wskaźniki
1	Udzielanie specjalistycznej pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą	Interwencje w środowisku w przypadku zgłoszenia przemocy. Realizator: MOPS, Policja	Osoby doświadczające przemocy.	Całorocznie	Liczba interwencji.
		Poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne. Realizator: MOPS-DP, OIK, SOW	Osoby zagrożone i/lub dotknięte przemocą.	Całorocznie	Liczba osób korzystających z poradnictwa.
		Punkt konsultacyjny dla dzieci i młodzieży. Realizator: MOPS – DP	Dzieci i młodzież zagrożona lub dotknięta przemocą.	Całorocznie	Liczba osób korzystających z poradnictwa.

		Punkt Konsultacyjny „Niebieska Linia”. Realizator: MOPS-DP	Osoby zagrożone i/lub dotknięte przemocą.	Całorocznie	Liczba osób, liczba udzielonych porad.
		Grupa wsparcia dla ofiar przemocy. Realizator: MOPS – DP, SOW	Osoby zagrożone i/lub dotknięte przemocą.	Całorocznie	Liczba osób w grupie, liczba spotkań grupy.
		Grupa terapeutyczna dla ofiar przemocy. Realizator: SOW	Osoby zagrożone i/lub dotknięte przemocą.	Całorocznie	Liczba osób w grupie, liczba spotkań grupy.
2	Zapewnienie ochrony osobom dotkniętym przemocą	Zapewnienie całodobowego okresowego schronienia. Realizator: SOW	Osoby dotknięte przemocą.	Całorocznie	Liczba osób przebywających w Ośrodku.
		Obdukcje lekarskie. Realizator: Służba zdrowia	Osoby dotknięte przemocą.	Całorocznie (1 raz w tygodniu wg grafiku).	
3	Rozwijanie współpracy instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej	Działania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych. Realizator: Członkowie ZI i grup roboczych	Pracownicy MOPS, Policja, Straż Miejska, pedagodzy szkół, SOW.	Całorocznie wg ustalonego harmonogramu.	Liczba spotkań.
		Prowadzenie spotkań edukacyjno – informacyjnych dla przedstawicieli instytucji realizujących zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej „ Lokalna współpraca – to się opłaca ”. Realizator: MOPS-DP	Pracownicy MOPS, Policja, oświata, służba zdrowia, SOW, straż miejska, NGO.	Całorocznie wg ustalonego harmonogramu.	Liczba spotkań.

3. Zwiększenie skuteczności działań wobec osób stosujących przemoc

Lp.	Cel operacyjny	Sposób realizacji i realizatorzy	Odbiorca	Realizacja	Wskaźniki
1	Tworzenie warunków do zaprzestania stosowania przemocy	Organizowanie posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy oraz grup diagnostyczno pomocowych. Realizator: MOPS - ZI	Osoby stosujące przemoc.	Całorocznie	Liczba spotkań grup roboczych, liczba spotkań ZI
2	Korygowanie i	Punkt Konsultacyjny dla osób stosujących przemoc	Osoby stosujące	Całorocznie	Liczba osób, liczba udzielonych

	redukowanie zachowań agresywnych	Realizator: MOPS-DP	przemoc.		porad.
		Objęcie programem korekcyjno – edukacyjnym i terapeutyczno – psychologicznym. Realizator: SOW	Osoby stosujące przemoc.	Całorocznie	Liczba osób, liczba spotkań.
3	Izolowanie osób stosujących przemoc	Zapewnienia miejsc noclegowych w Integracyjnym Domu dla Bezdomnych. Realizator: MOPS-CWS	Osoby stosujące przemoc.	Całorocznie	Liczba przyjętych osób.

Prognozowane efekty:

- ✓ Zmiana postaw społeczeństwa wobec zjawiska przemocy domowej.
- ✓ Pogłębienie wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy domowej.
- ✓ Zwiększenie dostępności pomocy dla ofiar przemocy.
- ✓ Spadek liczby przypadków przemocy domowej.

Profesjonalizm pomocy w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

I. Monitorowanie - Ewaluacja –Źródła finansowania Programu.

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Dla zbadania skuteczności Programu prowadzona będzie ewaluacja.

Monitoring programu będzie prowadzony corocznie w celu sprawdzenia, czy zadania ujęte w programie są realizowane zgodnie z planem.

W celu zbadania skuteczności Program będzie podlegał ewaluacji co pozwoli na rozwijanie różnorodnych form wsparcia dostosowanych do potrzeb i istniejących problemów, zwiększanie skuteczności działań z zakresu przeciwdziałania przemocy oraz pomocy społecznej, a także wskazanie dalszych kierunków rozwoju systemu wsparcia dziecka i rodziny.

Źródła finansowania:

Program finansowany będzie ze środków budżetu miasta, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł oraz w ramach środków własnych instytucji realizujących zadania.

Podsumowanie

Najistotniejszym zadaniem w przeciwdziałaniu przemocy domowej jest podnoszenie poziomu wiedzy społeczeństwa na ten temat. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy specjalistów zarówno osobom stosującym jak i doznającym przemocy domowej, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci.

Profilaktyka przemocy domowej powinna być skierowana szczególnie do dzieci i młodzieży. Edukacja w tym zakresie od najmłodszych lat pozwoli w przyszłości ograniczyć liczbę zarówno osób doznających jak i stosujących przemoc domową. Do oddziaływań profilaktycznych powinny być włączone dzieci już w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, które już od najmłodszych lat powinny rozróżniać „co jest dobre, a co złe” i wiedzieć, czym jest „zły dotyk”, dzięki czemu mogą uniknąć molestowania i przemocy seksualnej ze strony osób starszych. Nauczyłyby się także wrażliwości na krzywdę innego dziecka oraz powstrzymywania się od zachowań agresywnych i stosowania przemocy wobec rówieśników.

Szczególnie ważną grupę, do której powinny być skierowane działania profilaktyczne, stanowią uczniowie szkół gimnazjalnych i ponad gimnazjalnych. Młodzieży, która niebawem wkroczy w dorosłe życie, należy uświadomić, że zachowania partnerów w okresie „młodzieńczych miłości” mogą być przeniesione do późniejszego wspólnego życia. Młody człowiek, który sięga po alkohol czy inne środki odurzające, jest agresywny i nie szanuje partnera oraz innych ludzi, nie będzie odpowiednim kandydatem do założenia rodziny. Złe nawyki i przyzwyczajenia w okresie młodzieńczym są odwzorowywane w późniejszym dorosłym życiu i mają ogromny wpływ na ich funkcjonowanie w przyszłości w pełnieniu ról małżonka i rodzica.

Programy te powinny być poszerzone o problematykę przemocy domowej oraz zajęcia profilaktyczne. Należy również promować postawy społeczne wolne od przemocy. Cała społeczność lokalna powinna być zaangażowana w działania profilaktyczne, bo zgodnie ze znanym powiedzeniem lepiej zapobiegać niż leczyć. Największy efekt z podejmowanych działań widoczny będzie w sytuacji współpracy pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w realizację zadań dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej.

Istotnym elementem w przeciwdziałaniu przemocy domowej będzie dalsze inicjowanie pracy z osobami stosującymi przemoc poprzez udział tych osób w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych.

Uzasadnienie

Wprowadzenie Uchwały Rady Miejskiej Wałbrzycha, dotyczącej przyjęcia gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej dla miasta Wałbrzycha na lata 2024-2025, podyktowane jest zmianami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Na podstawie uchwały zmienia się nomenklaturę określającą przeciwdziałanie „przemocy w rodzinie” na przeciwdziałanie „przemocy domowej”. Dodatkowo projekt uchwały przewiduje wprowadzenie zmian mających na celu modyfikację pracy zespołów interdyscyplinarnych i dotychczasowych grup roboczych, które to zmiany przyczyniają się do dookreślenia zadań oraz wprowadzenia nowych rozwiązań prawnych wpływających na usprawnienie ich pracy. Proponuje się przypisanie zespołowi interdyscyplinarnemu zadań o charakterze strategicznym, przez które będzie kształtowana lokalna polityka przeciwdziałania przemocy domowej. Rozpatrywanie spraw indywidualnych będzie należało do zadań „grup diagnostyczno-pomocowych”, które zastępują dotychczas funkcjonujące „grupy robocze”.

Projektowana regulacja ma więc na celu dostosowanie uchwały do zmienianych przepisów.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej Wałbrzycha

Maria Anna Romańska